

Lectio Divina segédanyag

Szentmise **evangéliumi** szakaszaihoz
LELKIPÁSZTOROK – HITOKTATÓK – VILÁGIAK számára

Szerkesztési munka végrehajtói:

Biblikus nézőpont:

Asztalos Gábor, Geiszelhardt Sára,
Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Mohay Réka

Patrisztikus nézőpont

Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna,
Rácz Dávid,

Pedagógiai nézőpont:

Csonka Laura

Szemlélődési nézőpont

Mohay Réka, Rácz Édua Anna

Szerkesztő

Rácz Édua Anna

Tanítóhivatali nézőpont

Révai László,
Szabóné Nagy Katalin

Zenei nézőpont

Csonka Laura, Harag Márton,
Mohay Réka

Lektori szolgálatot teljesítettetek:

Biblikus nézőpont:

Kocsis Imre, Nyúl Viktor,

Liturgikus nézőpont

Nyúl Viktor

Nyelvi helyesség

Nagy Éva Anna,

Patrisztikus nézőpont

Görföl Tibor

Pedagógiai nézőpont:

Sipos Edit

Szemlélődési nézőpont

Nyúl Viktor

Tanító hivatali nézőpont

Nyúl Viktor

Zenei nézőpont

Csiszér László

Évközi 33. vasárnapja

Mt 25,14-30

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Mivel a kevésben hű voltál, menj be Urad örömébe!

Abban az időben Jézus a következő példabeszédet mondta tanítványainak:

Egy ember egyszer idegenbe készült, ezért összehívta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát. Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt. Aki öt talentumot kapott, menten elkezdett vele kereskedni, és másik ötöt nyert rajta. Ugyanígy az is, aki kettőt kapott: másik kettőt szerzett. Az pedig, aki csak egyet kapott, elment, ásott egy gödröt, és elrejtette a földbe urának ezüstjét.

Hosszú idő elteltével megjött a szolgálak ura, és számadást tartott velük. Jött az, aki öt talentumot kapott: hozott másik ötöt is, és így szólt: „Uram, öt talentumot adtál nekem, nézd, másik ötöt nyertem rajta.” Az úr így válaszolt: „Jól van, te derék és hűséges szolga! A kevésben hű voltál, sokat bízok rád: Menj be urad örömébe!” Jött az is, aki két talentumot kapott, és így szólt: „Uram, két talentumot adtál nekem, nézd, másik kettőt nyertem rajta.” Az úr így válaszolt: „Jól van, te derék és hűséges szolga! A kevésben hű voltál, sokat bízok rád: Menj be urad örömébe!”

Végül jött az is, aki csak egy talentumot kapott. Így szólt: „Uram? Tudtam, hogy kemény ember vagy, ott is aratsz, ahová nem vetettél, és onnan is szüretelsz, ahová nem ültettél. Félelmemben elmentem hát és elástam a földbe a talentumodat. Nézd, ami a tied, visszaadom neked?” Válaszul az úr ezt mondta neki: „Te gonosz és lusta szolga? Ha tudtad, hogy aratok ott is, ahová nem vetettem, és szüretelek onnan is, ahová nem ültettem, ezüstjeimet a pénzváltóknak kellett volna adnod, hogy ha megjövök, kamatostul kapjam vissza? Vegyétek csak el tőle a talentumot és adjátok oda annak, akinek tíz talentuma van? Mert akinek van, annak még adnak, hogy bővelkedjék; és akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije van? Ezt a hasznavehetetlen szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre? Ott sírás lesz és fogcsikorgatás!”

Ezek az evangélium igéi.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus vonal

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

14 Ὡςπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδηῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,

Ahogy ugyanis egy ember elutazva hívta a saját rabszolgáit, és átadta nekik a vagyonát,

15 καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. εὐθέως

és az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindenkinek a saját képessége (ereje) szerint, és elutazott. Tüstént

16 πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε·

menve az, aki öt talentumot kapott, el kezdett dolgozni vele, és másik ötöt nyert:

17 ὥσαύτως ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο.

hasonlóképpen az, aki kettőt (kapott), másik kettőt nyert.

18 ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

Az pedig, aki egyet kapott, elmenve kiásta a földet, és belerejtette az urának az ezüstjét.

19 μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν.

Sok idő után pedig eljön azoknak a rabszolgáknak az ura, és számadást tart velük.

20 καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα.

És odajőve az, aki öt talentumot kapott, odavitt másik öt talentumot mondván: „Uram, öt talentumot adtál át nekem: íme, másik öt talentumot nyertem.”

21 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἢς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου

Felelte neki az ura: „Jól van, jó és hűséges rabszolga, a kevés iránt hű voltál, sok fölé foglak rendelni téged: menj be az Urad örömébe.”

22 προσελθὼν {δὲ} καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα εἶπεν, Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα.

Odajőve pedig az is, aki két talentumot (kapott), mondta: „Uram, két talentumot adtál át nekem: íme, másik két talentumot nyertem.”

23 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.

Felelte neki az ura: „Jól van, jó és hűséges rabszolga, a kevés iránt hű voltál, sok fölé foglak rendelni téged: menj be az Urad örömébe.”

24 προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφὼς εἶπεν, Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας,

Odajőve pedig az is, aki egy talentumot kapott, mondta: „Uram, tudva, hogy te kemény ember vagy, arató, ahol nem vetettél, és összegyűjtő, ahonnan nem szórtál el,

25 καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἵδε ἔχεις τὸ σόν.

és félve, elmenve elrejtettem a talentumodat a földbe: íme, a tiéd, ami hozzád tartozik.”

26 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα;

Válaszolva pedig az ura mondta neki: „Gonosz és hanyag rabszolga, tudtad, hogy aratok, ahol nem vetettem, és összegyűjtök, ahonnét nem szórtam el?

27 ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ.

A pénzváltóknál kellett volna tehát elhelyezned az ezüstjeimet, és elmenve kamattal kaptam volna én vissza az enyémet.

28 ἄρατε οὖν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα·

Vegyétek tehát el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van:

29 τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.

ugyanis mindannak, akinek van, adatik és gazdaggá tétetik (meggazdagodik), akinek pedig nincs, az is elvétetik tőle, amije van.

30 καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

És a haszontalan rabszolgát dobjátok ki a nagyon kívül levő sötétségbe: ott sírás és fogak csikorgatása lesz.”

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata	Szent István Társulati Biblia	Jeromos fordítás	Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás	Károli Gáspár revideált fordítása	Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása
¹⁴ Sicut enim homo peregre proficiscens vocavit servos suos et tradidit illis bona sua.	¹⁴ Úgy lesz, mint azzal az emberrel, aki idegenbe készült. Összehívta szolgálait, s rájuk bízta vagyonát.	¹⁴ Úgy lesz akkor, mint amikor egy ember arra készült, hogy külföldre menjen. Hívta a szolgálait és átadta nekik vagyonát.	¹⁴ Úgy lesz akkor, mint azzal az emberrel, aki idegenbe készül. Összehívta szolgálait s átadta nekik vagyonát.	¹⁴ Mert épen úgy van ez, mint az az ember, a ki útra akarván kelni, eléhívatá az ő szolgálait, és a mije volt, átadá nekik.	¹⁴ Mert úgy van ez, mint amikor egy idegenbe készülő ember hívatta szolgálait, és átadta nekik vagyonát.
¹⁵ Et uni dedit quinque talenta, alii autem duo, alii vero unum, unicuique secundum propriam virtutem, et profectus est. Statim	¹⁵ Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.	¹⁵ Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindegyiknek a képessége szerint; és elment külföldre. Ekkor rögtön	¹⁵ Egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán elutazott.	¹⁵ És ada az egyiknek öt tálentomot, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek az ő erejéhez képest; és azonnal útra kele.	¹⁵ Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, kinek-kinek képessége szerint, és elutazott.
¹⁶ Abiit, qui quinque talenta acceperat, et operatus est in eis et lucratus est alia quinque;	¹⁶ Aki öt talentumot kapott, menten elkezdett vele kereskedni, s másik ötöt nyert rajta.	¹⁶ elment az, aki öt talentumot kapott, befektette azokat, és szerzett másik ötöt.	¹⁶ Aki öt talentumot kapott, menten kereskedni kezdett vele és másik ötöt nyert rajta.	¹⁶ Elmenvén pedig a ki az öt tálentomot kapta vala, kereskedék azokkal, és szerze más öt tálentomot.	¹⁶ Az, aki öt talentumot kapott, azonnal elindult, vállalkozásba fogott, és másik ötöt keresett.
¹⁷ similiter qui duo acceperat, lucratus est alia duo. ¹⁸ Qui autem unum acceperat, abiens fodit in terra et abscondit pecuniam domini sui.	¹⁷ Ugyanígy az is, aki kettőt kapott, másik kettőt szerzett. ¹⁸ Aki egyet kapott, elment, ásott egy gödröt, és elrejtette urának pénzét.	¹⁷ Éppígy az is, aki kettőt kapott, szerzett másik kettőt. ¹⁸ Az viszont, aki egyet kapott, elment, a földbe ásva elrejtette ura pénzét.	¹⁷ Ugyanígy, aki kettőt kapott, másik kettőt szerzett. ¹⁸ Aki pedig egyet kapott, elment, gödröt ásott és elrejtette urának pénzét.	¹⁷ Azonképen a kié a kettő vala, az is más kettőt nyere. ¹⁸ A ki pedig az egyet kapta vala, elmenvén, elásá azt a földbe, és elrejté az ő urának pénzét.	¹⁷ Ugyanígy az is, aki kettőt kapott, másik kettőt keresett. ¹⁸ Aki pedig egyet kapott, elment, gödröt ásott, és elrejtette ura pénzét.

¹⁹Post multum vero temporis venit dominus servorum illorum et ponit rationem cum eis. ²⁰Et accedens, qui quinque talenta acceperat, obtulit alia quinque talenta dicens: “Domine, quinque talenta tradidisti mihi; ecce alia quinque superlucratus sum”. ²¹Ait illi dominus eius: “Euge, serve bone et fidelis. Super pauca fuisti fidelis; supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui”. ²²Accessit autem et qui duo talenta acceperat, et ait: “Domine, duo talenta tradidisti mihi; ecce alia duo lucratus sum”. ²³Ait illi dominus eius: “Euge, serve bone et fidelis. Super	¹⁹Hosszú idő elteltével megjött a szolgák ura, és számadást tartott. ²⁰Jött, aki öt talentumot kapott, és felmutatta a másik öt talentumot: Uram, öt talentumot adtál, nézd, másik ötöt nyertem rajta. – ²¹Jól van, te hűséges, derék szolga – mondta neki ura. – Minthogy a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe! ²²Jött az is, aki két talentumot kapott, s így szólt: Uram, két talentumot adtál, nézd, másik kettőt szereztem. – ²³Jól van, te hűséges, derék szolga. Mivel a kevésben hű voltál,	¹⁹Sok idő múltán megjött ezeknek a szolgáknak az ura és számadást tartott velük. ²⁰Előállt ekkor az, aki öt talentumot kapott, hozott másik öt talentumot, és így szólt: ‘Uram, öt talentumot adtál nekem, nézd, másik öt talentumot nyertem rajta.’ ²¹Az ura azt mondta neki: ‘Jól van, derék és hű szolga! A kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.’ ²²Ezután jött az is, aki a két talentumot kapta és így szólt: ‘Uram, két talentumot adtál nekem, nézd, másik két talentumot nyertem rajta.’ ²³Az ura azt mondta neki: ‘Jól van, derék és hű szolga, a	¹⁹Hosszú idő múlva megjött a szolgák ura és számadást tartott velük. ²⁰Jött, aki öt talentumot kapott, és fölmutatta a másik öt talentumot: Uram, öt talentumot adtál, nézd, másik ötöt nyertem rajta. ²¹Jól van, te hűséges, derék szolga! – mondta neki ura, mivel kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe. ²²Jött az is, aki két talentumot kapott, és így szólt: Uram, két talentumot adtál, nézd, másik kettőt szereztem. ²³Jól van, te hűséges, derék szolga! – mondotta neki ura,	¹⁹Sok idő múlva pedig megjöve ama szolgáknak ura, és számot vete velök. ²⁰És előjövén a ki az öt tálentomot kapta vala, hoza más öt tálentomot, mondván: Uram, öt tálentomot adtál vala nékem; ímé más öt tálentomot nyertem azokon. ²¹Az ő ura pedig monda néki: Jól vagy jó és hű szolgám, kevesen voltál hű, sokra bízlak ezután; menj be a te uradnak örömébe. ²²Előjövén pedig az is, a ki a két tálentomot kapta vala, monda: Uram, két tálentomot adtál volt nékem; ímé más két tálentomot nyertem azokon. ²³Monda néki az ő ura: Jól vagy jó és hű szolgám, kevesen	¹⁹Hosszú idő múlva megjött ezeknek a szolgáknak az ura, és számadást tartott velük. ²⁰Jött az, aki öt talentumot kapott, és odahozta a másik öt talentumot, és így szólt: „Uram, öt talentumot adtál át nekem, nézd, másik öt talentumot kerestem!” ²¹Ura így szólt hozzá: „Jól van, derék és hű szolgám! A kevésben hű voltál, ezután sokat bízok rád. Gyere, örvendezz uraddal együtt!” ²²Jött az is, aki két talentumot kapott, és ezt mondta: „Uram, két talentumot adtál át nekem, nézd, másik két talentumot kerestem!” ²³Ura így szólt hozzá: „Jól van, derék és hű szolgám! A kevésben
---	--	--	--	---	--

pauca fuisti fidelis; supra multa te constituam: intra in gaudium domini tui”. ²⁴Accedens autem et qui unum talentum acceperat, ait: “Domine, novi te quia homo durus es: metis, ubi non seminasti, et congregas, ubi non sparsisti; ²⁵et timens abii et abscondi talentum tuum in terra. Ecce habes, quod tuum est”. ²⁶Respondens autem dominus eius dixit ei: “Serve male et piger! Sciebas quia meto, ubi non seminavi, et congrego, ubi non sparsi?” ²⁷Oportuit ergo te mittere pecuniam meam nummulariis, et veniens ego	sokat bízok rád: menj be urad örömébe! ²⁴Végül jött az is, aki csak egy talentumot kapott. Ez így beszélt: Uram, tudtam, hogy kemény ember vagy. Aratsz, ahol nem vetettél, és gyűjtesz, ahol nem szórtál. ²⁵Ezért félelmemben mentem, elástam a földbe talentumodat. Itt van, ami a tiéd. – ²⁶Te mihaszna, lusta szolga! – kiáltott rá ura. – Tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, s ott is gyűjtök, ahol nem szórtam. ²⁷Oda kellett volna adnod pénzemet a pénzváltóknak, hogy megjövet kamatostul kaptam volna vissza.	kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.’ ²⁴Végül odajött az is, aki egy talentumot kapott, és azt mondta: ‘Uram, tudom rólad, hogy kemény ember vagy, aratsz, ahol nem vetettél, és begyűjtesz onnan is, ahová nem ültettél. ²⁵Mivel féltem tőled, elmentem és elrejtettem a talentumodat a földbe. Íme, itt van, ami a tied!’ ²⁶Az ura azt válaszolta neki: ‘Te gonosz és lusta szolga! Tudtad, hogy aratok, ahol nem vetettem és gyűjtök onnan, ahová nem ültettem. ²⁷Éppen ezért el kellett volna helyezned a pénzemet a pénzváltóknál, hogy	mivel kevésben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe. ²⁴Végre jött az is, aki csak egy talentumot kapott és így szólt: Uram, tudtam, hogy szigorú ember vagy: aratsz, ahol nem vetettél, és gyűjtesz, ahol nem szórtál. ²⁵Ezért félelmemben menten a földbe ástam talentumodat. Itt van, ami a tiéd. ²⁶Te haszontalan, lusta szolga! – kiáltott rá ura, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, és gyűjtök, ahol nem szórtam? ²⁷Oda kellett volna adnod pénzemet a pénzváltónak, hogy hazatérve kamatostul	voltál hű, sokra bízlak ezután; menj be a te uradnak örömébe. ²⁴Előjövén pedig az is, a ki az egy tálentomot kapta vala, monda: Uram, tudtam, hogy te kegyetlen ember vagy, a ki ott is aratsz, a hol nem vetettél, és ott is takarsz, a hol nem vetettél; ²⁵Azért félvén, elmentem és elástam a te tálentomodat a földbe; ímé megvan a mi a tied. ²⁶Az ő ura pedig felelvén, monda néki: Gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, a hol nem vetettem, és ott is takarok, a hol nem vetettem; ²⁷El kellett volna tehát helyezned az én pénzemet a pénzváltóknál; és én, megjövén,	hű voltál, ezután sokat bízok rád. Gyere, örvendezz uraddal együtt!” ²⁴Jött az is, aki egy talentumot kapott, és ezt mondta: „Uram, tudtam, hogy hajthatatlan ember vagy: ott is aratsz, ahol nem vetettél, és onnét is gyűjtesz, ahová nem szórtál. ²⁵Félelmemben elmentem, és földbe rejtettem talentumodat. Nézd, itt van, ami a tiéd!” ²⁶Ura így válaszolt neki: „Te gonosz és lusta szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, és onnét is gyűjtök, ahova nem szórtam?” ²⁷El kellett volna vinned a pénzemet a pénzváltókhoz, így amikor megjöttem, kamatostul kaptam
--	--	---	---	--	---

recepissem, quod meum est cum usura.		amikor megjövök, kamatostul kapjam vissza a magamét.	kapjam vissza a magamét.	nyereséggel kaptam volna meg a magamét.	volna vissza azt, ami az enyém.
²⁸ Tollite itaque ab eo talentum et date ei, qui habet decem talenta:	²⁸ Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok oda annak, akinek tíz talentuma van!	²⁸ Vegyétek hát el tőle a talentumot és adjátok annak, akinek tíz talentuma van!	²⁸ Vegyétek csak el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van!	²⁸ Vegyétek el azért tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van.	²⁸ Vegyétek el tőle a talentumot, és adjátok annak, akinek tíz talentuma van!
²⁹ omni enim habenti dabitur, et abundabit; ei autem, qui non habet, et quod habet, auferetur ab eo.	²⁹ Mert annak, akinek van, még adnak, hogy bőven legyen neki; akinek meg nincs, attól még amiye van is, elveszik.	²⁹ Mert mindannak, akinek van, még adnak és bővelkedni fog. Attól pedig, akinek nincs, még azt is elveszik, amiye van.	²⁹ Mindannak ugyanis, akinek van, még adnak, hogy bővelkedjék; akinek pedig nincsen, attól még azt is elveszik, amiye van.	²⁹ Mert mindenkinek, a kinek van, adatik, és megszorítottatik; a kinek pedig nincsen, attól az is elvétetik, a miye van.	²⁹ Mert mindenkinek, akinek van, adatik, és bővelkedni fog; attól pedig, akinek nincs, még az is elvétetik, amiye van.
³⁰ Et inutilem servum eicite in tenebras exteriores: illic erit fletus et stridor dentium”.	³⁰ Ezt a mihaszna szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre! Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.	³⁰ A haszontalan szolgát pedig dobjátok ki a külső sötétségre! Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!’	³⁰ Ezt a haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre! Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.	³⁰ És a haszontalan szolgát vessétek a külső sötétségre; ott léssen sírás és fogcsikorgatás.	³⁰ Ezt a haszontalan szolgát pedig vessétek ki a külső sötétségre! Lesz ott majd sírás és fogcsikorgatás.”

1.1.3. Szöveg behatárolása

Jézus utolsó nagy beszédén belül (Mt 24-25) található ez a szakasz, amit a tíz szűzről (Mt 25,1-13) és az utolsó ítéletről (Mt 25,31-46) szóló példabeszédek vesznek körül. Így ez az epizód a Mt 25,14-30 versek között helyezkedik el.

1.1.4. Kontextuális – kánoni elemzés

1. Párhuzamok Máté evangéliumán belül

8,12 “az ország fiait pedig kivetik a külső sötétségbe. Ott sírás és fogcsikorgatás lesz.”

13,12 “Akinek van, annak még adnak, hogy bőségesen legyen neki, de akinek nincs, attól még azt is elveszik, amiye van.”

18,23 “A mennyek országa hasonlít a királyhoz, aki el akarta számoltatni szolgálait.”

19,28 “Jézus így válaszolt: „Bizony mondom nektek, ti, akik követtetek, a megújulásakor, amikor az Emberfia dicsőséges trónjára ül, ti is ott ültök majd vele tizenkét trónon és ítélkezni fogtok Izrael tizenkét törzse fölött.”

24,47 “Bizony mondom nektek, egész vagyona fölé rendeli.”

2. Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 13,34 “Éppen úgy, mint az idegenbe készülő ember, aki otthagyja házat és szolgálaira bízva vezetését, mindegyiknek kijelöli a maga feladatát, a kapusnak is megparancsolja, hogy virrasszon.”

Lk 16,10 “Aki a kicsiben hű, az a nagyban is hű. Aki a kicsiben hűtlen, az hűtlen a nagyban is.”

Lk 19,12-27 “Egy főember – kezdte – messze földre indult, hogy királyságot szerezzen magának, s aztán visszatérjen. Magához hívatta tíz szolgáját, adott nekik tíz minát és így szólt hozzájuk: Kamatoztassátok, míg vissza nem térek.

Polgártársai gyűlöltek, ezért követséget küldtek utána és tiltakoztak: Nem akarjuk, hogy királyunk legyen. Mégis megszerezte a királyságot és visszatért. Hívatta szolgálait, akiknek a pénzt adta, hogy megtudja, ki hogyan forgatta. Jött az első, s így szólt: Uram, minád tíz minát hozott. Jól van, derék szolga! – felelte neki. – Mivel a kicsiben hű voltál, hatalmad lesz tíz város felett. Jött a második is: Uram – mondta –, minád öt minát jövedelmezett. Ennek ezt válaszolta: Téged öt város fölé rendellek. Végül jött a harmadik és így beszélt: Uram, itt a minád! Kendőbe kötöttem és eldugtam, féltem ugyanis tőled, mert szigorú ember vagy. Fölveszed, amit nem te tettél le, és learatod, amit nem te vetettél. – A magad szájából ítélek meg – mondta neki –, te mihaszna szolga. Tudtad, hogy szigorú ember vagyok. Fölveszem, amit nem én tettem le és learatom, amit nem én vetettem. Miért nem adtad hát oda pénzemet a pénzváltóknak, hogy megjövet kamatostul kaptam volna vissza? Ezzel a körülállókhöz fordult: Vegyétek el tőle a minát, és adjátok oda annak, aki tíz minát kapott. Azok megjegyezték: Uram, neki már tíz minája van. – Mondom nektek, hogy akinek van, az kap, akinek meg nincs, attól azt is elveszik, amije van. Ellenségeimet pedig,

akik nem akarták, hogy királyuk legyen, vezessétek ide, és öljétek meg a szemem láttára.”

Jn 4,37 “Mert igaza van a szólásmondásnak: Más vet és más arat.”

Jn 15,11 “Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek is, és teljes legyen az örömetök.”

Jn 17,24 “Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol vagyok, s lássák dicsőségemet, amelyben részesítettél, mivel már a világ teremtése előtt szeretted.”

1.1.5. Szószerinti értelmezés

A perikópát megelőző és követő epizódok témái és záró versei (Mt 25,13.46) is jelzik Máté fő üzenetét ebben a szakaszban: a földi élet után van örök élet, de az emberen múlik, hogy vagy a mennybe, vagy a kárhozatra jut. A talentumok az Istentől ajándékba adott hitet jelképezik, amit ki-ki a maga képességei és lehetőségei szerint a szeretet cselekedeteivel kamatoztat. Hiszen a hitnek és a szeretetnek szorosan össze kell kapcsolódnia egymással (vö. Gal 5,6; Jak 2,26). A hit ingyenes ajándék: mindenki megkapja, aki nyitott rá, aki kéri. Viszont az üdvösséghez, a mennyországba való bejutáshoz szükség van a

szeretet és az irgalom tetteire is (vö. Mt 25,31-46). Az Úr mindenkit a szeretete alapján fog egyszer számon kérni, megítélni (Mt 25,19köv.).

Az örök élet, Máté leírásában, az Úr örömébe való bemenetelt, abban való állandó, boldogító részesedést (Mt 25,21.23), a kárhozat pedig ettől az örömtől való fájdalmas és szomorú elesést, eltávolodást jelent, ahogy a „nagyon kívül” ritka kifejezés is jelzi (Mt 25,30).

Ezzel a szakasszal, csakúgy, mint ennek a fejezetnek a másik két példabeszédével is, az evangélista arra hívja fel a figyelmet, hogy éljük komolyan: hittel, szeretettel, felelősen a földi életünket, mert nagy a tét: az örök élet elnyerése vagy elvesztése.

1.1.6. Kulcsszavak elemzése

ἀγαθὲ καὶ πιστῇ (*ágáthe káj piszte*): ’jó és hűséges’ (Mt 25,21.23)

Mindkét melléknév megszólító esetben található (vocativus). Az első ebben a formában ötször jelenik meg az evangéliumokban: e szakaszban a rabszolgákra (Mt 25,21.23), majd kétszer Jézusra (Mk 10,17; Lk 18,18), végül pedig a tíz mínát szerzett szolgára vonatkozóan (Lk 19,17). A másik melléknév ebben az esetben viszont csak itt fordul elő az Újszövetségben (Mt 25,21.23). Mindkét jelző külön-külön is dicséretet és elismerést fejez ki, összekapcsolva viszont, ami csak itt

Máténál jelenik meg, még hangsúlyosabbá válnak az Úr elismerő és megdicsérő szavai.

ἔλθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου (*ejszelthe ejsz tén kharán tú küriú szú*) (Mt 25,21.23)

Máté evangélista a „bemenni” kifejezést olykor összekapcsolja a mennyek, illetve az Isten országa fogalommal (Mt 7,21; Mt 19,23-24), illetve ahhoz kötődő képekkel (élet: Mt 19,17; menyegző: Mt 25,10). Ebbe a sorozatba illeszkedik be ez az igehely is, ami azért rendkívüli, mert egyedül itt kapcsolódik az Újszövetségben ehhez a kifejezéshez az öröm főnév (Mt 25,21.23). Ezáltal Máté azt kívánja jelezni, hogy a mennyek országa egy dinamikus valóság: állandó bemenetel az Úr örömébe, vagyis szüntelen növekedés és részesedés az Úr jelenlétéből fakadó örömben. Ehhez hasonlót Pál apostolnál is találunk, aki arra bátorítja az olvasóit, hogy a földi életben is már állandóan örvendjenek az Úrban, aki közel van (Fil 4,4-5). Ez a páli felszólítás teljesedik be az evangélista által leírt történetben (Mt 25,21.23).

2. Meditáció – elmélkedés

2.1.Patrisztikus vonal

2.1.2. Atyák Bibliájából összefoglalás

Ki az Úr, aki messzi földre távozott? Nem más, mint Jézus Krisztus, aki feltámadása után felment a mennybe és az evangéliumot tanítványaira bízta. Mindenkinek meghagyta a maga szolgálatát. Kinek öt, kinek kettő, kinek egy talentum jutott. Nem azért tette ezt, mert valakit szeret, valakit pedig nem, hanem mindenki rátermettsége szerint részesült a küldetés mértékéből. Az öt talentum az öt földi érzéket jelenti. Aki ezt megkapta, megduplázta, azaz rajtuk keresztül szert tett a mennyei dolgok tudására, a Teremtő megismerésére. Akinak két talentum jutott, a földi tudomány és törvény elsajátítása után megértette az örök boldogságot. Így duplázta meg a két talentumot. Akinak pedig az egy talentumot adták és elásta, az a szolga, aki hallgatta az Úr tanítását, de nem fogadta szívébe, így a földi gyönyörök elnyomták érzékét a mennyei dolgok iránt, épp ezért nem tudta kamatoztatni a kapott adományt. Mégis ebben a szolgában, aki elásta az Urától kapott talentumot, nem volt meg az alázat, hogy amikor mások jótetteit látta, nem bánta meg saját mulasztását és bűnét. Ebből kifolyólag gőgéért és nemtörődomségért ítélték el. Mit jelent ez a gög és nemtörődomség? Megkaptuk az Isten szavát. Ha mi ezt nem adjuk tovább, nem hirdetjük, ahogyan a mi Urunk meghagyta, akkor elássuk a földbe és nem „kamatozik”. Ha

azonban hirdetjük és tanítjuk, akkor oda tudjuk adni a pénzváltóknak, azaz a híveknek, hogy szívükbe fogadják, és újabb megtérések szülessenek. Mindezekből következőleg, mindannyiunknak számot kell vetnünk a magunk tehetségéről, hogy mit kaptunk ajándékba az Úrtól és azt használjuk az Ő dicsőségére és Egyházának építésére.

Vö.: Jeromos, Máté evangéliumhoz IV, 22, 14 – 30 (Girolamo, In Matth. IV, 22, 14-30)

2.1.3. Catena Aureából összefoglalás

A talentumokról szóló példabeszédben az az ember, aki elment idegenbe, a feltámadt Krisztus (Nagy Szent Gergely). Szent Jeromos felhívja a figyelmet, az, hogy egyik szolga öt talentumot, a másik kettőt kapott, arra tanít bennünket, hogy az Úr az apostoloknak nem szűkmarkúságában osztogat tehetséget, hanem mindenkinek annyit ad, amennyit képes használni. Így tehát az egy, a kettő és az öt talentum a különböző kegyelmeket jelenti – ezzel egyetért Aranyszájú Szent János és Órigenész is.

Szent Jeromos és Nagy Szent Gergely kommentárjában az az ember, aki öt talentumot kapott az, aki a földi dolgokról a mennyi dolgokra fordítja a figyelmét. Ezzel szemben hangsúlyozza Nagy Szent Gergely, hogy a talentum elrejtése azt jelenti, amikor az ember az Istentől kapott tehetségét a földi dolgokra használja.

Figyelemreméltó az, hogy mindkét szolga, aki a kapott talentumokat kamatoztatta, jutalmat kapott urától, ezzel Jézus az tanítja, hogy Isten szemében nem a haszon nagysága a fontos, hanem a szándék, amivel dolgozik a szolga (Szent Jeromos), hogy úgy használja az ember a tehetségét, ahogyan azt kell (Órigenész). De Szent

Jeromos arra is felhívja a figyelmet, hogy a harmadik szolga nem csak a lustaság bűnébe esett, hanem a gőgébe is, hiszen nem bűnbánóan fordult az Úrhoz, hanem az urával szemben még vádaskodik is.

De miért van az, hogy az kapja meg a gonosz szolga talentumát, akinek már tíz van? Szent Jeromos szerint azért, mert ugyan az Úr minden nyereségnek egyformán örül, de az kap nagyobb jutalmat, aki többet dolgozott.

Végül fontos elmondani erről a szakasról, hogy Jézus ezzel arra akarja tanítani az embereket, hogy nem csak az érdemel büntetést, aki bűnt követett el, hanem az is, aki nem teszi meg a jót.

2.2. Tanítóhivatali vonal

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

Jótetteinknek Isten kegyelméből vannak érdemei

III. Az érdem

„A szentek közössége téged dicsőít,
és amikor megkoronázod érdemeiket,
a Te ajándékaidat koronázod meg.” (A szentek első prefációja,
Missale Romanum, 1970, 428; vö. „Doctor Gratiae”, Szent

Ágoston: Enarratio in Psalmum 102,7: CCL 40, 1457 /PL 37, 1321/)

2006. Az „érdem” szó általában fizetséget jelent, mellyel egy közösség vagy társaság tartozik egy tagjának cselekedetéért, melyet jósága vagy rosszasága szerint jutalomra vagy büntetésre méltónak ítél. Az érdem az igazságosság erényéhez tartozik a méltányosság elve alapján, ami ezt az erényt vezérli.

2007. Az embernek Istennel szemben a szó szorosán vett jogi értelmében nincsenek érdemei. Közte és köztünk mérhetetlen egyenlőtlenség van, hiszen mi mindent tőle, Teremtőnktől kaptunk.

2008. Az ember Isten előtti érdeme a keresztény életben abból a tényből ered, hogy Isten szabadon úgy rendelkezett: kegyelme művének társává teszi az embert. Isten atyai tevékenysége a maga indításával az első, és az ember szabad cselekvése az együttműködésben a második, úgyhogy a jócselekedetek érdemeit elsősorban Isten kegyelmének kell tulajdonítani, s csak utána a hívőnek. Egyébként maga az emberi érdem is Istenre száll vissza, mert Krisztusban végzett jó cselekedetei a Szentlélek sugallataiból és segítségéből fakadnak.

2009. A fiúvá fogadás, amely kegyelemből az isteni természet részeseivé tesz minket, Isten ingyenes igazságossága következtében valódi érdemmel ruházhat föl. Itt a jog kegyelemből fakad, szeretettel teljes jog, amely Krisztus „társörökösévé” és méltóvá tesz „a megígért örökségre, az örök életre” (vö. Trienti Zsinat, 6. sessio: Decretum de iustificatione c. 16: DS 1546). Jócselekedeteink érdeme az isteni jószág ajándéka (vö. Trienti Zsinat, 6. sessio: Decretum de iustificatione c. 16: DS 1548). „Előbb adatott a kegyelem, most megfizetik az érdemet. (...) Az Ő ajándékai a te érdemeid.” (Szent Ágoston: Sermo 298,4-5: SPL 1, 98-99 /PL 38, 1367/)

2010. Mivel a megtérés, a megbocsátás és a megigazulás kezdetén a kegyelem rendjében Istené a kezdeményezés, senki sem érdemelheti ki az első kegyelmet. Ettől kezdve azonban a Szentlélek és a szeretet indítására kiérdemelhetjük önmagunk és mások számára a kegyelmeket, amelyek megszentelődésünk, a kegyelem és a szeretet gyarapodása és az örök élet elnyerése szempontjából hasznosak. Isten bölcsessége szerint még mulandó javakat is, mint például egészség, barátság, kiérdemelhetünk. E kegyelmek és ajándékok a keresztény imádság tárgyai. Az imádság biztosítja az érdemszerző cselekedeteinkhez szükséges kegyelmet.

2011. Krisztus bennünk élő szeretete minden érdemünk forrása Isten előtt. A kegyelem, mely tevékeny szeretettel egyesít Krisztussal, biztosítja cselekedeteink természetfölötti jellegét és abból következően érdemét Isten és az emberek előtt. A szentek mindig világosan tudták, hogy minden érdemük tiszta kegyelem volt:

„A földi száműzetés után, remélem, eljutok a hazába, a te élvezettedre, de nem akarok az ég számára érdemeket gyűjteni, egyedül a te szeretetédért akarok fáradozni (...). A jelen élet estéjén üres kezekkel fogok megjelenni előtted, mert nem azt kérem tőled, Uram, hogy mérlegeld tetteimet. Minden igazságunk a te szemedben szeplős. Ezért a te igazságodat akarom magamra öltetni és a te Szeretetedtől akarom megkapni a te örök birtoklásodat...”
(Liseux-i Szent Teréz: Acte d’Offrande à l’Amour miséricordieux: Récréations pieuses – Prières /Párizs, 1992/, 514-515)

Érdemünket az utolsó ítélet hozza majd nyilvánosságra

V. Az utolsó ítélet

1038. Az összes halottak, „az igazak és a gonoszok” (ApCsel 24,15) föltámadása megelőzi az utolsó ítéletet. Ez lesz az „az óra, amikor a sírokban mindnyájan meghallják Isten Fiának szavát. Akkor előjönnek, akik jót cselekedtek, az élet föltámadására, akik pedig

gonoszat tettek, az ítélet föltámadására” (Jn 5,28-29). Akkor majd eljön Krisztus „a maga dicsőségében és Vele mind az angyalok (...). És összegyűjtik elébe az összes nemzetet; és elkülöníti őket egymástól, miként a pásztor elkülöníti a juhokat a kosoktól, és a juhokat a jobbára, a kosokat pedig a baljára állítja. (...) És elmennek ezek az örök büntetésre, az igazak pedig az örök életre.” (Mt 25,31-33.46)

1039. Krisztus színe előtt, aki az Igazság, véglegesen nyilvánvalóvá válik majd minden egyes ember igazi kapcsolata Istennel (vö Jn 12,48). Az utolsó ítélet föl fogja tární végső következményeire mindazt a jót, amit bárki tett vagy elmulasztott földi életében:

„Őrzik mindazt, amit a gonoszok tesznek - és ők ezt nem tudják - arra a napra, amikor eljön a mi Istenünk nyilvánvalóan, és nem fog hallgatni (Zsolt 50,3) (...). Ezután odafordul azokhoz, akik a balján vannak: Elhelyeztem kicsinyke szegényeimét számotokra a földön. Én mint a Fő - mondja - a mennyben ültem az Atya jobbán, de tagjaim a földön küszködtek, tagjaim a földön nélkülöztek. Tagjaimnak adhattatok volna és a Főhöz jutott volna, amit adtok. És megtudnátok, hogy amikor kicsinyke szegényeimét elhelyeztem számotokra a földön, hordáraitokká tettem őket, akik cselekedeteiteket a kincstáramba hozták volna. De ti semmit nem

adatok a kezeikbe, ezért nem találtok nálam semmit.«” (Szent Ágoston: Sermo 18, 4, 4:CCL 41, 247-249 /PL 38, 130-131/)

1040. Az utolsó ítélet Krisztus dicsőséges visszatértekor fog történni. Egyedül az Atya ismeri a napot és az órát, egyedül ő dönt az ő eljövételéről. Akkor fogja kimondani Fia, Jézus Krisztus által végső szavát az egész történelemről. Meg fogjuk ismerni a teremtés egész művének, valamint az üdvösség egész rendjének végső értelmét, megértjük majd a csodálatos utakat, amelyek által gondviselése minden dolgot elvezetett végső céljához. Az utolsó ítélet meg fogja mutatni, hogy Isten igazságossága győz minden igazságtalanság fölött, amit teremtményei elkövettek, és hogy az ő szeretete erősebb, mint a halál (vö. Én 8,6).

1041. Az utolsó ítélet hirdetése megtérésre hív mindaddig, amíg Isten az embereknek adja „az alkalmas időt” és „az üdvösség napját” (2Kor 6,2): szent istenfélelemre és az istenország igazságának keresésére késztet. Hirdeti az Úr visszatérésének „boldog reményét” (Tit 2,13), aki „eljön, hogy megdicsőüljön szentjeiben és csodálatos legyen mindazokban, akik hittek” (2Tesz 1,10).

Legyünk buzgón tevékenyek miközben várjuk az Úr visszatérését

1048. „Nem tudjuk, mikor teljesedik be a föld és az emberiség ideje, sem a mindenség átalakulásának módját nem ismerjük. Elmúlik ugyanis a világ bűntől eltorzult alakja, de halljuk, hogy Isten új lakóhelyet és új földet készít, melyben igazságosság lakik, s melynek boldogsága betölti, sőt felülmúlja mindazt a békevágyat, mely feltör az emberi szívekből.” (GS 39)

1049. „Az új föld várásának mégsem szabad csökkentenie, hanem inkább fokoznia kell a szorgoskodást, hogy szebb legyen a föld, hiszen itt van növekedőben az új emberi család közössége, mely némiképp már sejteti az eljövendő világ körvonalait. Így tehát jóllehet a földi fejlődést gondosan meg kell különböztetni Krisztus országának növekedésétől, mégis amennyiben hozzájárulhat a társadalom jobb rendjének megalkotásához, sokat jelent az Isten országa szempontjából.” (GS 39)

1050. Ha „az emberi méltóság, a testvéri közösség és a szabadság javait, tudniillik a természet és az emberi munka jó gyümölcseit az Úr Lelkében és az Úr parancsa szerint elterjesztettük a földön, egyszer újra meg fogjuk találni, de már megtisztítva minden szennytől, tündöklően és megdicsőülve, akkor, amikor Krisztus átadja az Atyának az örök és egyetemes országot” (GS 39). Akkor Isten lesz „minden mindenben” (1Kor 15,28) az örök életben:

„Az élet valójában és igazában az Atya, aki a Fiú által a Szentlélekben forrásként árasztja mindenkire a mennyei javakat: és jósága által nekünk, embereknek is az örök élet javait igazmondóan megígérte.” (Jeruzsálemi Szent Ciril: Catecheses illuminandorum 18, 29: Opera, 2. köt. Kiad. J. Rupp. /München, 1870/ 332 /PG 33, 1049/)

A talentumok különbözősége

1936. Amikor az ember megszületik erre a világra, nem rendelkezik mindennel, amire szüksége van testi és lelki életének fejlődéséhez. Szüksége van másokra. Különbségek jelennek meg, melyek életkorhoz, testi képességekhez, értelmi és erkölcsi adottságokhoz, gazdasági tevékenységhez és vagyonhoz kötődnek (GS 29). A talentumok nem egyformán kerülnek szétosztásra (vö. Mt 25,14-30; Lk 19, 11-27).

1937. E különbségek Isten tervéhez tartoznak, aki azt akarja, hogy mindenki megkapja a másiktól, amire szüksége van, akiknek pedig különleges „talentumai” vannak, osszák meg értékeiket azokkal, akik rászorulnak ezekre. A személyes különbségek nagylelkűségre, jóindulatra, ajándékozásra készítetnek és gyakran köteleznek; serkentik a kultúrákat, hogy egyik a másikat gazdagítsa:

„Oly különbözőképpen osztogatom az erényeket, hogy nem adom mindet egynek, hanem az egyiknek ezt, a másiknak azt adom. (...) Egyiknek a szeretetet, másiknak az igazságosságot, harmadiknak az alázatosságot, a negyediknek az eleven hitet (...). És így adtam az erény sokféle ajándékát és kegyelmét, lelkieket és mulandókat egyaránt annyira változatosan, hogy egyetlen személynek sem adtam meg valamennyit, azért nem, hogy kénytelenek legyenek egymás szeretetével élni (...); úgy akartam, hogy az egyiknek szüksége legyen a másikra, s valamennyien szolgálaim legyenek a tőlem kapott kegyelmek és ajándékok osztogatásában.” (Sziénai Szent Katalin: Il Dialogo della Divina Provvidenza 7. Kiad. Giulia Cavallini /Róma, 1995/, 23-24)

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Evangelium vitae

II. János Pál pápa enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, szerzeteseknek és szerzetesnőknek, a laikus krisztushívőknek és minden jóakarátú embernek az emberi élet sérthetetlenségéről
1995. március 25.

„Ha pedig be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat”: Evangélium és parancsolat.

52. „És íme, odajött hozzá valaki, és szólt: „Mester, mi jót kell tennem, hogy örök életem legyen?”¹. Jézus így válaszolt: „Ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat”². A Mester az örök életről beszél, azaz az Isten életében való részesedésről. Erre az életre az Úr parancsolatainak megtartásával lehet eljutni, beleértve a „ne ölj” parancsot is. Éppen erre hivatkozik elsőként a Tízparancsolatból Jézus, amikor az ifjú megkérdezte, hogy mely parancsolatokat kell megtartania. „Jézus így válaszolt: Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj...”³.

Isten parancsolata soha nem szakad el az ő szeretetétől: mindig az ember gyarapodására és örömeire adott ajándék. Mint ilyen az Evangéliumnak lényeges szempontja és tagadhatatlan eleme, sőt maga változik át Evangéliummá, azaz jó és örömhírré. Az *élet Evangéliuma* is Isten egyik nagy ajándéka, ugyanakkor az ember kötelező feladata. A szabad személyben ámulatot és hálát ébreszt és arra szólít, hogy befogadja és érzékeny felelősségérzettel őrizze és becsülje: amikor az életet ajándékozza Isten, *elvárja* az embertől, hogy szeresse, tisztelje és gyarapítsa azt. Így lesz *az ajándékból parancsolat, és magából a parancsolatból ajándék*.

Az embert, Isten élő képmását a Teremtő királlyá és úrrá akarta tenni. „Isten az embert úgy teremtette – írja Nisszai Szent Gergely –, hogy király lehessen a földön... Az ember Annak képmásául teremtett, aki a mindenséget kormányozza. Minden azt mutatja, hogy az Ő természetét kezdettől fogva jellemzi a királyság... Az ember is király. Mivel arra teremtett, hogy uralkodjék a világon, hasonlóságot kapott az egyetemes királlyal, eleven képmás, aki

méltósága révén részesedik az isteni modell tökéletességében.”⁴ Mivel arra hivatott, hogy termékeny legyen és sokasodjék, vesse hatalma alá a földet és uralkodjék az alatta álló teremtményeken,⁵ az ember nemcsak a dolgoknak, hanem és elsősorban önmagának ura és királya,⁶ s bizonyos értelemben az ajándékba kapott életnek is, melyet – a szeretetben és Isten tervének tiszteletbentartásával – a nemzéssel tovább tud adni. *Uralma* azonban nem abszolút, hanem *szolgálati jellegű*; Isten végtelen és egyetlen uralmának tükröződése. Ezért az embernek *bölcsen és szeretettel* kell uralkodnia, részesedvén Isten mérhetetlen bölcsességében és szeretetében. S ez történik az ő szent Törvénye iránti engedelmisségben: a szabad és örömteli engedelmisség,⁷ mely annak tudatából fakad és táplálkozik, hogy az Úr parancsai a kegyelem ajándékai, s mindig és kizárólag az ember javára szólnak, hogy megőrizték személyi méltóságát és elvezessék boldogságába.

Az ember nem föltétlen ura és megföllebbezhetetlen bírása a dolgoknak, még kevésbé az életnek, hanem – és ebben rejlik páratlan nagysága – „Isten terveinek szolgája”.⁸

Az életet úgy kapja az ember, mint kincset, amit nem szabad eltékozolnia; mint talentumot, melyet kamatoztatnia kell. Számot kell adnia róla Urának.⁹

¹ Mt 19,16

² Mt 19,17

³ Mt 19,18

⁴ De hominis opificio, 4. PG 44:136

⁵ Vö. Ter 1,28

⁶ Damaszkuszi Szent János: De fide orthodoxa PG 94:920.; Szent Tamás dicséri e helyet: Summa Theologiae I–II. Prologus)

⁷ Vö. Zsolt 118

⁸ VI. Pál: Humanae vitae enciklika 13

⁹ Vö. Mt 25,14–30; Lk 19,12–27

Szent II. János Pál pápa: Christifideles laici

II. János Pál pápa szinódus utáni apostoli buzdítása a világi hívőknek az Egyházban és a világban betöltött hivatásáról és küldetéséről

1988. december 30.

A különböző világi hivatások

56. Az Egyház változatos gazdagsága minden életállapotban megmutatkozik. Így a világi életállapotban különböző hivatások rejlenek, vagyis az egyes világi hívők lelki és apostoli útjai. A „közös” világi hivatáson belül „sajátos” világi hivatások fakadnak. Ezen a területen megemlíthetjük azt a lelki tapasztalatot, amely nemrég érett be az Egyházban a különböző formájú világi intézmények révén: a világi Krisztus-hívők, sőt papok számára is megnyílt a lehetőség az evangéliumi tisztaság, szegénység, engedelmesség tanácsának vállalására fogadalmak vagy ígéretek által, ugyanakkor megtartva saját világi vagy klerikusi állapotukat.¹⁰ Amint a szinódusi atyák megjegyezték: „A Szentlélek az önátadás más formáit is fölkelti, melyekkel olyan személyek, akik teljesen a világi állapotban maradnak, Istennek adják magukat.”¹¹

Befejezésül újra elolvashatjuk Szalézi Szent Ferenc könyvének egyik szép részletét, mely a világiak lelkiségét oly nagyban előmozdította.¹² A „jámorságról”, vagyis a keresztény tökéletességről azaz „a Lélek szerinti életről” szólva egyszerű és

ragyogó módon mutatja be minden keresztény meghívottságát az életszentségre, ugyanakkor azt a sajátos módot is, ahogyan azt az egyes keresztények megvalósítják: „Isten a teremtéskor megparancsolta a növényeknek, hogy mindegyik 'a maga neme szerint' teremjen gyümölcsöt (Ter 1,11): így a keresztényeknek, akik az ő Egyházának élő növényei, megparancsolta, hogy mindegyik a jámborság (devóció) gyümölcsét teremje, minőségének, állapotának és hivatásának megfelelően. A jámborságot másként kell gyakorolnia a nemesembernek és az iparosnak, a szolgának és az úrnak, az özvegynek, a fiatal leánynak és az asszonynak. De még ez sem elég, hanem ezen belül a jámborság gyakorlatát is alkalmazni kell minden egyes hívő erejéhez, helyzetéhez, kötelességeihez... Éppen ezért tévedés, sőt eretnokség lenne, ha száműzni akarnánk a jámborság gyakorlatát a katonák táborából, az iparos műhelyéből, a hercegek udvarából, a családok otthonából; igaz, kedves Filótea, hogy a tisztán szemlélődő, monasztikus és szerzetesi jámborságot ilyen foglalkozásokban és állapotokban nem lehet gyakorolni; de e három jámborsági formán kívül még sok más is van, melyek tökéletessé tudják tenni a világi állapotú híveket. Bárhol legyünk tehát, mindenütt törekedhetünk és törekednünk is kell a tökéletes életre.”¹³

A II. Vatikáni Zsinat ugyanezen álláspontra helyezkedve írja: „A világi hívek lelki életének sajátos formát ad a házasság és családi állapot, a nőtlenség vagy özvegyiség, a betegség, valamint a hivatásbeli és társadalmi tevékenység. Szünet nélkül fejlesszék tehát

¹⁰ Vö. XII. Piusz, Provida Mater kezdetű apostoli konstitúció (1947. február 2.): AAS 39 (1947) 114-124; C. I. C., 573. kánon

¹¹ Propositio 6

¹² Vö. VI. Pál, Sabaudiae Gemma kezdetű apostoli levél (1967. január 29.): AAS 59 (1967), 113-123

¹³ Szalézi Szent Ferenc, Introduction a la vie dévote, I, III: Oeuvres complètes, Monastère de la Visitation, Annecy 1893, II, 19-21

az állapotuknak megfelelő tulajdonságokat és készségeket, s hasznosítsák a Szentlélektől kapott ajándékaikat.”¹⁴

Ami érvényes a lelki hivatásokra, bizonyos értelemben még inkább érvényes a módoszatok végtelen változatosságára, melyekkel az Egyház összes tagja együttesen és külön-külön munkálkodik, mint az Úr szőlejének munkása, és építi Krisztus titokzatos Testét. Valójában mindenki név szerint kapja a meghívást, a maga személyes történetének egyediségében és megismételhetetlenségében, hogy följánlja a maga segítségét Isten Országának eljöveteléért. Egyetlen talentumot, még a legkisebbet sem szabad elrejteni vagy kihasználatlanul hagyni (vö. Mt 25,24-27).

Péter apostol figyelmeztet bennünket: „Aszerint, hogy ki-ki milyen lelki ajándékot kapott, legyetek egymásnak szolgálatára mint Isten sokféle kegyelmének jó letéteményesei.” (1Pét 4,10)

2.3.Liturgikus vonal

2.3.1. Evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának szövegeivel

A mai *evangélium* (Mt 25,14-30) a három szolgáról és a talentumokról szól, melyekkel a rábízottak feladata az, hogy minél inkább gyarapítsák, kamatoztassák őket. Az *alleluja vers* (Jn 15,4a és 5b) Jézus szavaival vezeti be az evangéliumot: aki benne marad, „az bő termést hoz” – ez a feladat a talentumainkkal. Az egy talentumot kapó szolga azonban nem bízott urában, s félelmében

inkább a föld alá ásta a rábízott értéket. Nem bízott urában, hanem félt tőle – ez, az evangélium példázata mutatja, mennyire nem követendő magatartás. Az Úr gondolata ugyanis „a béke és nem a pusztulás”, ahogyan a *kezdőének* (Jer 29,11.12.14) idézi Jeremiás könyvéből. „Hívjatok segítségül, meghallgatlak titeket”, mondja: ő az, akiben mindig bízhatunk. Hasonló gondolat mentén kapcsolódik az evangéliumhoz a két választható *áldozási ének* is. Az első így szól: „Nekem jó az Istennel lennem, és az Úristenbe helyeznem bizakodásom” (Zsolt 72,28). A második (Mk 11,23.24): „Bizony mondom nektek, hogyha imádkoztok és könyörögtök valamiért, higgyétek, hogy megkapjátok, és akkor valóban teljesül kérésetek – mondja az Úr”. Nem szabad bizalmatlan lenni Istennel szemben, hiszen ő kéri, hogy bizalommal forduljunk feléje.

A két ügyesen gazdálkodó szolga példája azt is mutatja az evangéliumban, hogy az Úr a készséges, tetterre kész, nyitott hozzáállást „jutalmazza”. A *kezdő könyörgés* „minden javak szerzőjének” nevezi Istent, és kéri, hogy mindig neki élhessünk és szolgálhassunk, ahogyan a két ügyes szolga is tette a példázatban. Szorgos, jótettekkel nem fukarkodó, „ügyes kézzel” mindent beszerző magatartásra buzdít az *olvasmány* (Péld 31,10-13.19-20.30-31) bizonyára allegorikus derék asszonyának példája is. Hasonlóan példaként tekinthetünk az Úr útjain járó, dolgos és istenfélő emberre, akit bemutat, és akinek jutalmait megéneкли a *válaszos zsoltár* (Zsolt 127, 1-2.3.4-5).

A *szentlecke* (1Tessz 5,1-6) jobban kapcsolódik az előző heti evangéliumhoz, mint a mostanihoz, hiszen elsősorban az éberségre, illetve józanságra int. De némileg hozzáköthető a talentumokról

¹⁴ II. Vatikáni zsinat, Apostolicam Actuositatem kezdetű dekrétum a világiak apostolkodásáról, 4

szóló példabeszédhez is. Az apostol itt először is úgy biztatja az olvasókat, hogy már nem járnak sötétben, hiszen a „nappal fiai” mindannyian, majd ebből fakad az intelleum az éberségre. Az összekötő kapocs így talán az a gondolat lehet, miszerint legyünk tisztában az értékeinkkel, és ne legyünk restek kamatoztatni őket, jót tenni velük és készen állni az Úrral való találkozásra.

Az *egyetemes könyörgések* sűrűn használják az evangélium képeit és tanítását. Már a papi bevezető is így hangzik: „Imádkozzunk, testvéreim, mennyei Atyánkhoz, aki egykor megjutalmazza hűséges szolgálatunkat!”. Az első könyörgésben visszaköszön a talentum képe: „Add, Urunk, hogy akik a papi és szerzetesi hivatás talentumát megkapták, azt hűségesen kamatoztassák”. Ennek párjaként szól a második is: „Add, Urunk, hogy a népek vezetői az emberiség javára használják a rendelkezésükre álló nagy lehetőségeket!” Szintén a talentumok jó felhasználásáért imádkozik a harmadik könyörgés: „Add, Urunk, hogy téled kapott adottságainkat jól felhasználjuk magunk és embertársaink javára!”. Az ötödik pedig a végső számadáskor való nyugodt lélekért fohászkodik: „Add, Urunk, hogy egyházközségünk minden tagja egykor nyugodtan adhasson számat kegyelmi ajándékaidról!”. A papi záró könyörgés pedig összefoglalja az előtte elhangzottak tartalmát: „Mennyei Atyánk! Te mindnyájunktól számon kéred talentumainkat. Segíts, hogy ajándékaidat jól felhasználva, számadásunk után beléphessünk országod örömébe”.

2.3.2. Liturgikus énekek

Ez az ének *Graduale Hungaricum* című gyűjteményből származik, amit A Premontrei Rend Gödöllői Kanóniája adott ki 2007-ben.

Gitáros énekek:

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másinak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Csiszér László – Készítsük el

<https://www.youtube.com/watch?v=WOIwSH8mn7E>

kotta:

<https://www.bpa.hu/kottatar/>

Készítsük el!

(Prepare the Way)

Szerző: Don Potter © EagleStar Music
Fordította: Horváth Balázs

Gm **Es**
Készítsük el, készítsük el
Cm **Gm**
Jöjjetek, készítsük az Úr útját

Gm **F**
Áldott az a szolga, akit mestere
Cm **Gm**
Munkában talál, ha visszatér
Gm **F**
Hamar itt a nap és a Fiú újra jön
Cm **D7**
Lássuk meg az idők jelét

Álljunk meg bátran a hit próbái közt
Ne sodorjon mindenféle szél
Szívembe rejtem és őrzöm Igédet
Úgy vágylak meglátni én

Kiáltó hang szól, készítsetek
Ösvényt a pusztákon át
Völgy emelkedj fel és hegy szállj alá
Dicsőségét mindenhol hadd lássák

B^b **F/A** **Es** **F**
És az ég tündöklő és fényes lesz
B^b **F/A** **Es** **F**
Csak egy szempillantás alatt történik ez
B^b **F/A** **Es** **F**
Eljön felhőkben és nagy dicsőségben
Cm **Dm** **Es** **F**
Fehér lovon ülve az Úr Isten

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Hanna és Csiszér László - Meghívtál, hogy vízre lépjek

<https://www.youtube.com/watch?v=n0hOuk9lFB8>

Kotta:

http://www.kottacsere.hu/?wpfb_dl=1130

MEGHÍVTÁL, HOGY VÍZRE LÉPJEK

MATT CROCKER, JOEL HOUSTON,
SALOMON LIEBHORN

hm hm/Cis D A G

Meg - hív - tál hogy víz - re lép - jek, hol nél - kü - led el - süly - lye - dek

5 hm hm/Cis D A G

Eb - ben meg - ta - lál - lak té - ged, a mély - ség - ben meg - tart hi - tem

9 G D A G D A

És Nagy ne - ved hí - vom én és fel - né - zek a vi - zek fö - lé Ott lát - lak

13 G D A G A hm hm/Cis D A G

én A lel - kem ben - ned meg - pi - hen. E - nyém vagy és én ti - ed.

20 hm hm/Cis D A G

A mély - ség - nél na - gyobb ke - gyel - med, mely el - ve - zet és tart en - gem.

24 hm hm/Cis D A G

Ha el - buk - nék és na - gyon fél - nék, Te nem hagy - sz el és nem i - nogsz meg.

28 hm hm/Cis D A G hm hm/Cis D A G

ed. ó... E - nyém vagy

36 hm G

Lé - lek add, hogy ben - ned tel - je - sen meg - bí - zak A vi - zen

38 D A

bát - ran ve - led jár - jak, Hogy bár - ho - vá hív - sz men - jek

40 hm G

Vi - gyél to - vább mint - ha lá - bam tud - na men - ni Ta - nít

42 D A

tel - jes hit - tel jár - ni, je - len - lé - ted - ben él - ni

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Indulj és menj, hirdesd szavam

<https://www.youtube.com/watch?v=oA0h8xyloJU>

(orgonás

változat)

kotta:

http://dicsportal.hu/e107_files/downloads/1355835277_indulj_s_meni_001.jpg

39/B Indulj és menj

1. In-dulj és menj, hír-desd szá-vam. Nő-pem-hez kül-de-lek Én.

Tö-vis és gaz, vér és pa-nasz, med-dig hall-gas-sam még Én?

Refrén: Kül-de-lek Én, meg-áld-lak Én, csak menj és hír-desd szá-vam.

Kül-de-lek Én, meg-áld-lak Én, csak menj és hír-desd szá-vam.

2. Tű-zes-sé teszem aj-ka-i-dat, gyé-mánt-tá hom-lo-ko-dat.

nő-pem-nek ő-ré-vé ren-del-lek Én, Lel-ke-met a-dom-mel-léd. Refrén

2.4. Pedagógiai vonal leírása:

2.4.1. Tantörténetek

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Misszió?

Már kislány koromban is éreztem, negyvenéves koromra pedig nagyon nehezen, de elfogadtam, hogy nehezebben, lassabban értem meg a világot, a körülöttem történő dolgokat, az embereket és a fogalmakat. Amikor elkezdünk templomba járni, csak kapkodtam a fejem. Egyházközség, pap, lelkipásztor, lelki élet, szolgálat, testvér... Mindegyik szóval meggyűlt a bajom, és volt, amelyikbe bele is tört a bicskám.

Közösségünkben a továbbadás éve van. Sokszor elhangzik a misszió szó. Próbáltam lassan közelíteni a fogalomhoz, hogy ne riasszon el, adjak magamnak esélyt, hogy megértsem. Az egyik igehirdetés után lüktető halántékkal távoztam. „Van-e bennünk tűz, amikor az Evangéliumról beszélünk másoknak? Meg akarjuk-e őket győzni? Vagy félünk?” – zakatoltak bennem a kérdések hazafelé. Nem értettem, hogy miért zaklatott ez fel ennyire. Mögé kellett néznem.

Huszonöt évet kellett visszamennem az időben, hogy megtaláljam azt a hozzám közel álló fiatalembert, aki egy keresztyény felekezet tagjaként tűzzel, hévvel, hangosan, számomra már erőszakosan hirdette mindenkinek az Evangéliumot. Kiemelte, részletezte, hogy mi vár ránk, ha nem térünk meg. Életével, mozdulataival nem igazolta viszont, hogy Jézussal járni jó, hogy valóban ez az egyetlen helyes út. Félelmetes, taszító, hiteltelen volt.

Amikor húsz évvel később családommal elindultunk a hit útján, féltem. Hogy a gyermekeim nem tudnak majd beilleszkedni a világi közösségeikbe, a barátaink elfordulnak tőlünk, bizonyos partikra már nem kapunk meghívót. Hogy megváltozom – és attól is, hogy a férjem megváltozik. De aztán hangosabb volt bennem az a mondat, hogy „Isten nélkül nem lehet gyereket nevelni”.

Ma több barátunk van, mint volt.

Megváltoztunk, és ez jó nekünk. Bizonyos bulikba tényleg nem hívnak már meg minket, de minden vasárnap délelőtt vár minket a Házigazda a házába szeretettel, olykor-olykor kenyérrel és borral. Lükettő halántékom lecsendesült, de még mindig nem tudtam, hogy mi az a misszió. Meg kellett töltenem ezt a fogalmat tartalommal.

Fontosnak érzem, hogy megengedjük magunknak, hogy féljünk. Félelmeink lehetnek barátainkká, hiszen jelzik elakadásainkat, gátjainkat. Engedjük meg magunknak azt is, hogy büntudatunk legyen, ha látjuk, hogy valaki nem jó úton jár, vagy ha nem indultunk el valaki felé! Ez jelzi azt a belső vágyat, ami a misszió lényege. Engedjük meg magunknak, hogy azt érezzük, fogalmunk

sincs, hogy mi az a misszió, és hogy hogyan kezdjünk hozzá. Mert akkor nem tudunk mást tenni, mint egyetlen igaz és tökéletes példaképünkre tekinteni. Aki van, hogy csak ennyit mond: „*Jöjjetek énútánam...*” Akiket hív, mégis kérdés nélkül, azonnal követik őt.

Gyógyít, segít, tanít, és sosem veszíti el a fókuszát, a forrást. Imádkozik. Magyaráz és cselekszik. Kérdéseket tesz fel, gondolkodtat. Nem vár hálát, nem ünnepeleti magát. Lehet tőle kérdezni, és válaszol. Mindig pontosan időzít. Volt, hogy azt mondta, ne beszéljenek a tettéről, mert még nincs itt az ideje. Volt, hogy kérte, mondják el, amit megéltek Vele.

Arra biztat minket, hogy jelenlétünkkel, életünkkel mutassuk az utat társainknak: „*Úgy ragyogjon a ti világosságotok az emberek előtt, hogy lássák jócselekedeteiteket, és dicsőítsék a ti mennyei Atyátokat.*” (Máté evangéliuma 5. rész, 16. vers) Bátran kimond logikátlannak tűnő, vagy akár szigorú mondatokat is.

Nem egyedül végzi a missziót. Pedig megtehetné, lenne rá hatalma, ereje az Úrtól. De megengedi a tanítványoknak, hogy részesüljenek ebből, hogy munkatársai legyenek. Felkészíti őket. A sikertelenségre is. Ad eszközt, hogy ha erejük fogytán van, imádkozzanak, böjtöljenek. És ötezer ember megvendéglésekor szemléletesen, egyértelműen megmutatja, hogy ha kiürült a kosarunk, amivel az emberekhez mentünk, kihez kell fordulnunk, hogy újra megtöltsük.

Van, hogy látszólag magukra hagyja tanítványait a viharban, a bajban, hogy megtanuljanak bízni. És van, hogy sírva fakad, elkeseredik, egyedüllétre vágyik.

Felfegyverez minket. Az önismeretünk a páncélunk, istenismeretünk pedig pajzsunk lehet.

Vegyük magunkra ezeket a fegyvereket és engedjük meg, hogy Isten a legváltozatosabb, legszemélyesebb módon szólítsa meg az embereket! Tűzzel, hévvel, hangosan – vagy alázattal, halkán, lassan. Egy mondattal berobbanva valaki életébe, vagy hosszú idő alatt kiérlelve az elhatározást. Egy könyvvel, egy kellő pillanatban nyújtott zsebkendővel, egy mosollyal, egy mély beszélgetéssel. Egy odavetett félmondattal: „Van kedved velem vasárnap templomba jönni?” Egy öleléssel, egy bizonyoságtétellel, arról, hogy hogyan találtuk meg egy krízisből a kiutat, hogyan lett a miénk a minden értelmet felülmúló békeség. Vitával, érvekkel, halk imával, zenével.

És ha Ő megengedi, hogy akár egy emberhez is általunk jusson el az örömhír, akkor csak hagyjuk, engedjük, hogy betöltsön minket a hála és örüljünk együtt az angyalokkal annak az egy bűnösnek a megtérésén is.

Forrás: <http://www.parokia.hu/v/misszio/>

„Az ő ura azt mondta neki: Jól van, te derék és hűséges szolga! A kevéssben hű voltál, sokat bíztak rád: Menj be urad örömébe!” (Mt 25,21)

Vándorút

Két ember útnak indult. Magukkal vitték az útra lámpáikat, amelyről tudták, hogy addig tart ameddig az életük. Valamennyit mentek. Megszólalt az első:

- Hosszú út áll még előttünk. Ki tudja, hogy a végére érünk-e valaha? Elhatároztam, mielőtt még késő lenne visszafordulok.

- Miért torpannál meg? - felelte a másik- Alighogy elindultál. Ha visszafordulsz, elveszíted mindazt, ami még előttünk áll. És különben is kihez térsz vissza? Ott nincs senki, aki visszavárna.

- Hogy egész életembe menjek?- makacszkodott tovább az első. Nem, inkább visszafordulok, és nyugalomban élek. Itt éhség gyötör, ott meg bőség. Megérem az öregkort, és meghalok, ahogy mások is, éjjel álmomban, anélkül, hogy valamit éreznék.

- Akkor, egyedül folytatom az utam - szólt a másik. Talán nem megyek rajta végig, de mindent elkövetek, hogy minél nagyobb távot tegyek meg, és a fényt minél távolabbra vigyem. Az úton járás adja meg az élet értelmét. Az út végén biztosan vár valaki, és hiszem, szüksége van rám.

Ha semmi egyebet nem tudok adni neki, legalább egész életemen át feléje tartok, közelségének melegében egyszerűbb lesz meghalni, és az én közelségem pedig talán melegséget áraszt rá.

S ki-ki, ment a választott irányba.

Sok-sok idő múlva, az út nagy része után, a másik fáradtan megállt. Botjára támaszkodva, gyöngé látásával, a megtett út felé tekintett.

- Öreg vagyok már. De még annyi út áll előttem, mint amennyit megtettem. Nem. Nem érek célba soha.

Távol vagyok attól, ahonnan elindultam....., és távol attól is, ahova tartok.

Levertségéből egy melegen csengő hang rázta fel:

- Nem vagy távol. Megérkeztél. Azon a napon, amikor hozzám indultál, én is elindultam feléd.

Kerestél, de én is téged. És most, amikor találkoztunk, örökre együtt maradunk.

És most megérezted, mit jelent az utazás, mert megérezted, mit jelent az élet, megtudod, hogy a halál nem igaz!

Forrás: <http://havannacsoport.hu/index.php/tanulsagos-tortenetek/vandorut>

„Egy ember egyszer idegenbe készült, ezért összehívta szolgálait, és rájuk bízta vagyonát.” (Mt 25,14)

Jézus kopogtat

Van egy kép, amely azt ábrázolja, hogy Jézus a sötétben egy kertben sétál. Bal kezében tart egy lámpást, amely megvilágítja a környéket és a jobb kezével bekopog a kapun. Amikor a képet egy kiállításon bemutatták, az egyik látogató a következő szavakat intézte a művészhez:

- A képen van egy hiba. A kapunak nincsen kilincse.
- Az nem hiba - válaszolta a festő. - A képen az emberi szív kapuját látjuk, amit csak belülről lehet kinyitni.

Forrás: <http://havannacsoport.hu/index.php/tanulsagos-tortenetek/jezus-kopogtat>

Kép forrása: https://4.bp.blogspot.com/--mEa3f-TPqw/UtMAzn5_EaI/AAAAAAAAACek/mY2SG5RBmVY/s1600/untitled.png

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó vers

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Túrmezei Erzsébet - Hangszerkereskedés

A kirakat még villanyfényben ég.
Ajtaja zárva rég.
Egy pillanat.
A lábam sürgősen továbbhalad.
De még sokáig utánam rémlenek
a néma hangszerek.
Hiszen a lelkük lelkemmel rokon.
Mennyi zsongó muzsika szunnyad
a hallgató, a titkos húrokon.
Vajon ki kelti fel?
Művész, akire tenger szív figyel...

dobban, érez...
kinek mosolya, könnye ezreké lesz.
Indulójára léleksereg indul,
s a föld poros határain túl
mind magasabbra, magasabbra ér...
éled az elhaló remény?!...
Vagy kopott kontár, akinek kezén
a szent titok, a zengő költemény
alszik – hiába szánod –
véget nem érő csipkerózsza-álmot?

Nagy a hangszerkereskedés.
Sok a hangszer, de a művész kevés.
Mind, tudom, mind művészre várnak,
s odajutnak pénzes kontárnak.
A cremonai hegedű sem tudja,
ha megveszik hová visz az útja.
Csoda vagy játék, fület sértő,
minden lehet: angyal, kísértő...
Szférák zenéje tudna lenni...
hiába: nem függ tőle semmi.
Száz lehetőség, s tehetetlen
pihen rideg kalmárkezekben.
Még most is látom: fényes kirakattól
sóvárgó húrjuk a szemembe néz.

Ó, milyen megbecsülhetetlen,
hogy bár a lelkük lelkemmel rokon,
a sorsuk idegen,
s nincs hideg, számító kalmárkezekben
a hangszerem.
Enyém és engem illet számadás.
Tőlem függ, hogy mivé lesz,

hogy kontárkézre jut, – vagy célhoz ér
az Alkotó örök művészkezéhez.

Sokáig rossz sáfára voltam.
Játszhatott rajta kontárhangulat
és kontárfájdalom.
De jött a művész, jött és egyre kérte:
„Hadd játsszam rajta már az én dalom!
Én alkottam, én formáltam szeretve,
a húrjai titkát én ismerem.
Azóta nem is játszik rajta senki más,
feledtem régi dalt és régi lázat.
S ha kezébe’ zenél,
a muzsikája ha lelket elér,
könny ha kicsordul, szem ha felragyog,
hullám csap át felettem: halk alázat.

A kirakattól
hallgatag húrok ragyognak felém.
Lesz-e, aki felébreszt,
alvó muzsika, zengő költemény?
Lesztek-e győztes, szép csodává,
amivé alkotótok tervezett?...
Én embersorsomat dicsérem
és áldva áldom a művészkezet.

<https://keresztjenversek.wordpress.com/tag/kuldetes/>

*„Az egyiknek öt talentumot adott, a másikat kettőt, a harmadiknak csak egyet,
kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)*

Gerzsenyi Sándor - Váltó

Letettem, Uram, nevet, címet, rangot
Mert szívemben meghallottam a hangod.

Megutáltam a fellegjáró utat,
Hogy lábadnál alázatot tanuljak.

Körülvettek az irigyek, kajánok...
Igaz barátokra most alig találok.

De nincs is már szükség ily irgalomra;
Elég, ha hullok megtartó karodba.

Igéd parancsa visszhangzik szívemben,
Hogy csüggedt karom újra fölemeljem,

S megfáradt lábam egyenesen járjon...
Elindulok. Szent parancsszavad várom.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/kuldetes/>

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Gerzsenyi Sándor - Küldetés

Aki a sötétben indul,
Lámpást vigyen magával.
Erős legyen annak szíve
Ki küldetést ma vállal.

Kevés a szó. A tett se sok.
Kell hát a teljes élet.

Mit ér a sok haszontalan,
Elillanó ígéret!

Ki másnak is adni akar,
Legyen gazdag szívében.
Fusson, aki látja a célt,
Hátra soha ne nézzon.

A láng ellobban hirtelen,
De a parázs felizzik,
Ha fúj a szél... Az életed
Legyen tűz mindhalálíig!

Ha a tömeg közé indulsz,
Békét vigyél magaddal,
és tiszta, mély szeretetet.
Szívvel szeress, ne szájjal.

Légy ízes mindig, mint a só.
Világíts, mint a mécses.
Igazodj formáló Urad
Baráti, jó kezéhez.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/kuldetes/>

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Bácsi Sándor - Nagy küldetés

Könnyebb volt akkor?

Amikor a Mester

Szólott: *Jöjj és kövess engem!*

Szólott: *Evezz a mélyre!*

Szólott: *Menjetek el kettenként!*

Szólott: *Menjetek e széles világba!*

Szólott: *Hirdessetek örömhírt!*

És akinek szívébe mélyedt

tűz szeme, az elindult

s ment. Otthagyta a hálót,

elhagyta mindenét.

Egy saruval és táska nélkül

elindult, mint hű tanítvány,

mint biztos bizonyosság:

Hogy várja otthontalan út.

falu széle, hol lábáról a port is

lerázza, mert az Igének ellene álltak.

Hogy áruló Júdás,

zűrzavaros Getsemáné

gyötrelmes keresztfá

sírból kinövő kétely

után a feltámadott Krisztus

tanújaként meggyőzze a világot.

Jaj, hogy azóta mennyire halkult

el a szívünkben a krisztusi hívás.

Mennyi szavunkban a bölcséletünknek

fényeit élesztő sanda varázsszó.

emberi méretű forma-ígéret,

hitben erőtlenségtétele, zsoltár,

kegyeskedő szóban eldörgő ítélet,

rangvita, fényes cifra-nyomorúság.

De hogyha a Lélek szent tüze gyullad,

megragad és küld szét e világban

minden népekhez, tétele akkor

nem lehet senki!

Hangzik az ige, szomjazó lelkek

follyama árad ím e forráshoz.

Tartsd meg a helyed, mert koronádat

Mestered majd ott adja jutalmul,

Ahová küldő szent szava állít.

Forrás: <https://keresztynversek.wordpress.com/tag/kuldetes/>

Kép forrása:

<http://www.fuccha.in/assets/timthumb.php?src=http://www.fuccha.in/uploads/post/achievement-affiliation.jpg&w=893&h=502>

2.4.3. Evangéliumhoz kapcsolódó foglalkozások

Élménypedagógiai játék

„Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak csak egyet, kinek-kinek rátermettsége szerint, aztán útra kelt.” (Mt 25,15)

Talentumok

Rejtsünk el a terem különböző pontjain csipeszeket. Asztal alatt, függöny mögött, könyv alatt vagy mögött, a legváltozatosabb helyeken. Jó, ha előtte megszámoljuk, hogy hány db csipeszt rejtettünk el, hogy a foglalkozás végén mindet összegyűjthessük. A jelenlévők kapjanak 3-5 percet ezek felkutatására. Minden résztvevő aggassa a ruhájára az általa megtalált csipeszt.

Ezt követően ülünk körbe. Mindenki kapjon papírt és ceruzát. Ahány csipeszt gyűjtött az adott résztvevő, annyi talentumot írjon fel a papírjának bal oldalára, de minimum 3-at.

„Hány csipeszt vittek el előled?” Mindenki írja fel ezt a számot a papírjának jobb oldalára. A felírt számmal megegyező fejlesztendő tulajdonság/talentum kerüljön a jobb oldali oszlopba, de minimum kettő. Segítő kérdések: Miben voltam ügyes vagy akár kiemelkedő a múltban? Miket szeretek és szerettem csinálni? Milyen terveim és vágyaim voltak, amiket sutba dobtam? – Ezekkel a hívó kérdésekkel könnyebben megtalálhatjuk a ki nem aknázott talentumainkat, emberekhez viszonyulásainkat, sport vagy akár művészeti készségeinket, hitbéli elmélyülési alternatíváinkat.

Papírunk jobb oldalára pedig írjanak fel annyi rájuk jellemző, kamatoztatott talentumot, amennyi csipeszt találtak a játék során. Ezek azok a képességek, tulajdonságok, amelyek a legjobban jellemzik személyiségünket, kiemelkedő tehetségünket.

Életre váltás

Ezen a foglalkozáson számvetést készítettünk. Kinek, milyen rejtett és milyen használatban lévő talentumai vannak? Hogyan tudnánk ezeket tovább kamatoztatni?

Gyűjtsük össze a környezetünkben lévő szeretetet nélkülöző embereket. Kik jutnak eszünkbe? Családok? Idősek? Árvák? Kiket tudnánk talentumaikkal felvidítani?

Karácsony, az Úr Jézus eljövételének közeledtével kiknek tudnánk kedveskedni? Akár ajándékkal, akár műsorral, akár konkrét segítségnyújtással pl. tűzifahordás, ház körüli tevékenységek, adománygyűjtés... Ezen a foglalkozáson készítsünk forgatókönyvet egy közösen kiválasztott célcsoport megsegítésére, megajándékozására, és váltsuk is valóra terveinket. Válasszunk felelősöket. Mindenki olyan feladatra vállalkozzon, ami személyiségének és talentumainak a fejlődését szolgálja. Célcsoport választásunkhoz imádságunkban hívjuk segítségül a Mindenható Istent, hogy ő vezessen minket a helyes úton.

2.4.4. Evangéliumhoz tartozó festmények

**Wojciech Stanislaw Weiss:
Sugárzó naplemente (1900)**

Wojciech Stanislaw Weiss (1875 – 1950) lengyel festő, a 19. század végi, 20. sz. eleji „Młoda Polska” („Fiatal Lengyelország”) lengyel modernista művészeti mozgalom jeles képviselője, a lengyel modernizmus egyik legjelentősebb festője. Korai alkotói korszakában vonzódott a szimbolizmushoz és az expresszionizmushoz, nagy hatással voltak rá Edward Munch képei. 1875-ben, a bukovinai Leorda településen született lengyel szülők gyermekeként. Később Lengyelországba költözött, s itt csiszolta festőtehetségét, számos tájképet és portrét hagyva az utókorra.

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

- Ha az Úr ma számon kérne engem az életemről, hogyan állnék elé?
-

3. Oratio – imádság

3.1. A szentmise első könyörgése

Urunk, Istenünk,
add, hogy örvendezve mindig neked éljünk,
mert soha meg nem fogyatkozó és teljes öröm az,
ha szüntelenül szolgálhatunk neked,
minden javak szerzőjének.
A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által,
aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben,
Isten mindörökkön-örökké.

3.2. Szerzetes közösségek imája:

Mennyei Atyám, köszönöm a hit ajándékát és azt, hogy engem is meghívsz a Te örömdbe. Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy növekedjem a hitben, és hogy hűséges tudjak maradni a szeretetben, s így eljussak egykor a rám bízottakkal együtt az örök életre! Amen.

Nyúl Viktor

4. Contemplatio – szemlélődés (fotók)

5. Condivisio – megosztás

5.1. Örömhír megfogalmazások

Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- ~ Az Úr örömében magam is részesülhetek örökre, ha hűséges maradok hozzá napról napra.

~

6. Actio, operáció – tettekre váltás

6.1. Tanúságtétel megfogalmazások

Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- ~ A hit és a szeretet mindig maradjon egységben nálam is!

~

